

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-580/12 P

Guardian Industries Corp.

a

Guardian Europe Sàrl

v.

Evropská komise

„Kasační opravný prostředek — Kartelové dohody — Trh s plochým sklem v Evropském hospodářském prostoru (EHP) — Stanovení cen — Výpočet výše pokuty — Zohlednění vnitřních prodejů podniků — Přiměřená lhůta — Přípustnost písemností s ohledem na jednání Tribunálu“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 12. listopadu 2014

1. *Soudní řízení — Délka řízení před Tribunálem — Přiměřená lhůta — Spor o existenci porušení pravidel hospodářské soutěže — Nedodržení přiměřené lhůty — Důsledky — Mimosmluvní odpovědnost — Návrh založený na nadměrné délce řízení u Tribunálu — Složení soudního kolegia*

(Článek 256 odst. 1 SFEU; Listina základních práv Evropské unie, čl. 47 druhý pododstavec)

2. *Právo Evropské unie — Zásady — Právo na obhajobu — Zásada rovnosti zbraní — Dodržení v rámci soudního řízení — Rozsah — Předložení nové procesní písemnosti poslední pracovní den před dnem jednání — Přípustnost — Podmínky*

(Pokyny pro vedoucího kanceláře Tribunálu, čl. 11 odst. 3)

3. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Posuzovací pravomoc Komise — Meze — Dodržení zásady rovného zacházení — Výpočet základní částky pokuty — Metoda výpočtu stanovená v pokynech přijatých Komisí — Prodeje, které přímo nebo nepřímo souvisejí s protiprávním jednáním — Zohledněný obrat — Vyloučení z interního obratu skupiny podniků — Diskriminace vertikálně neintegrovaných podniků — Porušení zásady rovného zacházení*

(Článek 81 odst. 1 ES; nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2 a 3; oznámení Komise 2006/C 210/02, bod 13)

4. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Soudní přezkum — Pravomoc unijního soudu k soudnímu přezkumu v plné jurisdikci — Rozsah — Mez — Dodržení zásady zákazu diskriminace — Rozhodnutí Komise stížené porušením zásady rovného zacházení — Důsledek — Snížení výše pokuty ve prospěch diskriminovaného podniku*

(Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2 a 3 a článek 31)

1. Sankcí za porušení povinnosti vyplývající z čl. 47 druhého pododstavce Listiny základních práv Evropské unie unijním soudem, která ukládá rozhodnout věci, které uvedenému soudu byly předloženy, v přiměřené lhůtě, je žaloba na náhradu škody podaná k Tribunálu, protože taková žaloba představuje účinný prostředek nápravy.

Z toho plyne, že návrh směřující k náhradě škody způsobené Tribunálem tím, že nerozhodl v přiměřené lhůtě, nemůže být předložen přímo Soudnímu dvoru v rámci kasačního opravného prostředku, ale musí být předložen u samotného Tribunálu.

V tomto ohledu je tedy věcí Tribunálu, který je příslušný na základě čl. 256 odst. 1 SFEU, aby případně rozhodl o takových návrzích na náhradu škody a zasedal přitom v jiném složení, než když rozhodoval o sporu, který vedl k řízení, jehož délka je kritizovaná, a použil kritéria definovaná v bodech 91 až 95 rozsudku Gascogne Sack Deutschland v. Komise (EU:C:2013:768).

(viz body 17–19)

2. Zásada dodržování práva na obhajobu je základní zásadou unijního práva. Bylo by porušením této zásady, kdyby soudní rozhodnutí bylo založeno na skutečnostech a dokumentech, s nimiž se samotní účastníci řízení, nebo některý z nich, nemohli seznámit, a k nimž nemohli zaujmout stanovisko. Zásada rovnosti zbraní, která je důsledkem samotného pojmu „spravedlivý proces“ a má za cíl zajistit rovnováhu mezi účastníky řízení a zaručit, že jakýkoli dokument předložený soudu může být posouzen a napaden kterýmkoli účastníkem řízení, znamená povinnost nabídnout každému účastníku řízení přiměřenou možnost prezentovat svoji věc včetně důkazů za podmínek, které ho nestaví do jasné nevýhodnější situace oproti jeho protivníkovi.

V tomto ohledu není porušením práva na obhajobu skutečnost, že je dokument předložený jedním účastníkem řízení považován za přijatelný, jelikož zaprvé druhý účastník řízení měl třídní lhůtu na seznámení se s jeho obsahem před jednáním a kvůli povaze a obsahu tohoto dokumentu nelze takovou lhůtu považovat za přehnaně krátkou, a to bez ohledu na dodržení čl. 11 odst. 3 pokynů pro vedoucího kanceláře, a zadruhé tento druhý účastník řízení nepožádal ani o možnost podat písemné vyjádření k dopisu, ani o možnost vyjádřit se k němu na jednání.

(viz body 30, 31, 33, 34)

3. V oblasti práva hospodářské soutěže, ačkoliv Komise má širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o výpočet výše pokuty, je její výkon mimo jiné omezen pravidly jednání, která si Komise sama uložila, zejména v Pokynech pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1/2003.

Podle bodu 13 těchto pokynů z roku 2006 při určování základní částky ukládané pokuty bude Komise vycházet z hodnoty tržeb za zboží nebo služby dotčeného podniku v příslušné zeměpisné oblasti uvnitř Evropského hospodářského prostoru, které přímo nebo nepřímo souvisejí s protiprávním jednáním“. Tento bod 13 pokynů z roku 2006 má za cíl použít jako výchozí bod pro výpočet pokuty uložené podniku částku, která odráží ekonomický význam protiprávního jednání a relativní váhu dotčeného podniku v protiprávním jednání. V tomto ohledu ačkoli nesporně nelze pojem „hodnota tržeb“ uvedený v tomto bodě 13 rozšířit tak, aby zahrnoval prodeje uskutečněné dotčeným podnikem, které nespádají do působnosti vytýkané kartelové dohody, bylo by nicméně v rozporu s cílem sledovaným uvedeným ustanovením, kdyby měl být uvedený pojem chápán tak, že se týká obrátu dosaženého pouze z prodejů, ohledně kterých je prokázáno, že byly skutečně dotčeny uvedenou kartelovou dohodou. Takové omezení by mimo jiné mělo za následek umělou minimalizaci ekonomického významu protiprávního jednání spáchaného daným podnikem, jelikož pouhá skutečnost, že byl nalezen omezený počet přímých důkazů o prodeích skutečně dotčených kartelovou dohodou, by vedla k uložení pokuty bez skutečného vztahu k působnosti dotčené kartelové dohody. Taková odměna za utajení by rovněž

byla v rozporu s cílem účinně stíhat a trestat porušení článku 81 ES, a tudíž ji nelze připustit. Navíc podíl celkového obratu pocházejícího z prodeje produktů, které jsou předmětem protiprávního jednání, nejlépe odráží jeho ekonomický význam.

Není tedy namístě rozlišovat mezi uvedenými prodejci podle toho, jestli šlo o prodejce nezávislým třetím osobám či subjektům téhož podniku. Nezohlednění hodnoty prodeje posledně uvedené kategorie by nutně vedlo k neodůvodněnému zvýhodnění vertikálně integrovaných společností a umožnilo jim uniknout sankci přiměřené jejich ekonomickému významu na trhu s produkty, které byly předmětem protiprávního jednání. Kromě prospěchu, který lze očekávat v rámci horizontální dohody o stanovení cen při prodeji nezávislým třetím osobám, mohou vertikálně integrované podniky získat prospěch rovněž z takové dohody na navazujícím trhu se zpracovanými produkty tvořenými mimo jiné produkty, které jsou předmětem protiprávního jednání, a to dvěma různými způsoby.

Jelikož při stanovení výše pokuty nesmí použitím různých metod výpočtu dojít k diskriminaci mezi podniky, které se účastnily téhož jednání porušujícího článek 81 ES, plyne z toho, že pro určení uvedeného obratu se vertikálně integrované podniky nacházejí ve srovnatelné situaci jako podniky, které vertikálně integrované nejsou. Jelikož zásada rovného zacházení nebo zákazu diskriminace vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněné, musí být tedy s těmito dvěma druhy podniků zacházeno stejným způsobem. Vyloučit vnitřní prodejce z relevantního obratu by – v neprospěch ostatních – vedlo ke zvýhodnění vertikálně integrovaných podniků prostřednictvím snížení jejich relativní váhy při protiprávním jednání.

(viz body 51, 55–60, 62, 63)

4. V případě opodstatněnosti důvodu majícího za cíl dosažení snížení pokuty uložené za porušení pravidel hospodářské soutěže, Soudnímu dvoru přísluší, aby pro účely stanovení výše pokuty v rámci své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci v dané oblasti sám posoudil okolnosti projednávaného případu a druh dotčeného protiprávního jednání.

Pokud jde o pokutu, jejíž výši Komise stanovila podle metody, která porušuje zásadu rovného zacházení, Soudní dvůr může mimo jiné tuto pokutu snížit, s výhradou zabránění diskriminaci mezi podniky, které se účastnily protiprávního jednání.

(viz body 69, 72, 75, 78)